

Țara Noastră

Fondator: OCTAVIAN GOGA

Director: ALEX. HODOȘ

ANUL XVII

Nr. 11

30

APRILIE

1938

IN ACEST NUMĂR:

Servitorii Statului, de *Ţuși Tulliu*; Mi-au înflorit cireșii, de *Ion Molea*; Potențialul de producție, consum și export de animale al României, de *P. Nemoianu*; Politică și spiritualitate, de *Bucur Țincu*; Perfecționarea colectivă, de *G. M. Ivanov*; Către asanarea economiei naționale, de *C. Fundo*; Ideea de filosofie creștină, de *I. Lancrânjan*; Acțiunea creștină, de *Gh. Dragoș*; Insemnări: Legitimism și revizionism; Expoziția de la Londra; Legea pentru apărarea statului maghiar; Activitatea tineretului polon; Concursurile „Tinerimei Române”; Aniversarea Prințului Paul al Jugoslaviei; etc.

BUCUREȘTI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STR. BELVEDERE 6, ET. V
ABONAMENTUL PE UN AN 250 LEI; PENTRU INSTITUȚII 1000 LEI

Un exemplar 5 Lei

Țara Noastră

Servitorii Statului

Academicianul francez, Louis Madelin, în cartea lui : *les grands serviteurs de la monarchie*, scrie :

— „*six cents députés font rarement bonne besogne. A la restauration d'un pays il n'est pas besoin de six cents hommes; un seul suffit, pourvu qu'il soit bon seulement il faut qu'il se trouve et qu'on le trouve.*”

Așa dar, ajunge un singur om bun — numai să existe — că, treburile publice ar merge ca pe roțile.

Un om ! E greu de găsit. Nu degeaba îl căuta cu felinarul, cini-cul filosof Diogene, acum două mii patru sute de ani... Il căuta și nu-l găsea; și doar era așa de bogată, Ellada, în splendide exemplare omenști !

Din cele scrise de Louis Madelin reese că statele au nevoie de dictatori. Subscriem. Inșă, cum trebuie să fie dictatorul, căci, dacă nu este un *om bun*, cu alte cuvinte : inteligent, patriot, priceput, cumpătat și cinstit, ar fi vai de țară ! Despoții orientului, lacomi, abuzivi, desfrânați, afemeiați, cari considerau țara ca o proprietate, nu ar fi — credem — oamenii recomandați de academicianul francez. — Nicu odată ! In țara democrației, astfel de inspirații nu și-ar avea locul; ar însemna lèse-libertate. Naște, atunci, întrebarea : există, pe lumă, oameni ideali, așa cum îi vrea Louis Madelin ? Diogene nu-i găsea; și, totuși, se gălesc !

Iată, ca pildă, contele Cavour, marele creator al uniunii italiene ! Ofițer, la început, renunță la cariera armelor, din cauza ideilor sale liberale; deci un caracter, care cu greu ar fi înțeles în lumea noastră oportunistă... Când s'a decis să intre în politică, nu s'a aruncat în vâltoare, ca orice *parvenit*, ahtiat după putere ; ci, a făcut școală,

ca atleții, convins că un bun patriot trebuie să fie — înainte de toate — un bun diplomat și un mare bărbat de stat; de aceea, va pleca în Franța și în Anglittera spre a lega relațiuni și a studia organizația financiară și industrială a țărilor respective.

Stapân pe secretele politicii, maestru în arta de a governa, abil și îndrăzneț, reușește a asigura triumful sistemului său politico-economic — convins că finanțele sunt motorul principal în progresul statului și soliditatea guvernului.

Energic, activ, patriot până la uitare de sine, preocupat numai de interesele Italiei, conducând mai multe ministere, cu o rară aptitudine, după ce pune ordine în administrație, în finanțe, în economie, pășește spre marele vis al vieții sale: *unirea Italiei!* Intrucât nu facem istorie, spunem numai atât: că a reușit și în direcția aceasta, grație spiritului său lucid, inventiv precum și finețelor sale de mare diplomat și de inspirat patriot: eroicul Garibaldi nu a fost de cât organul executiv al genialului maestru! Și, tocmai în asta stă superioritatea adevăratului bărbat de stat: a ști să-și aleagă elementele, a și le apropia, a le insufla încredere, entuziasm pentru o idee, a forma voințe inflexibile și caractere gata de jertfă.

De sigur, la un astfel de omi se va fi gândit Louis Madelin când a scris ce a scris și cum a scris; un așa om — chiar dictator de ar fi — îl înțelegem și-l dorim... Dar dictatori de manieră și calapodul lui Stalin? ! Nenorocire! Rușinea omenirii!

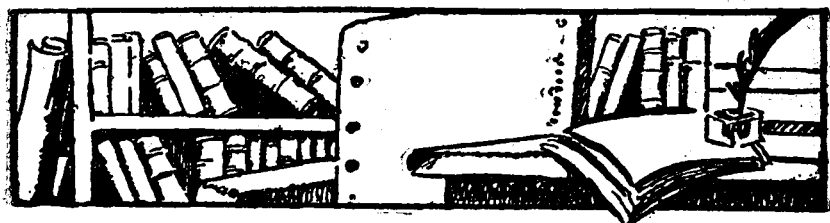
Am vorbit de Cavour; am mers prea departe, cronologiceste: la capătul accidental al Europei, în Portugalia, guvernează un om, un profesor, care a știut să îmbine știința cu filosofia și arta de a governa, un patriot modest în purtări, eroic în acțiuni, un șef de stat incomparabil, care a făcut din țara lui un model de organizație colectivă, de disciplină, de ascultare, de armonie socială, de triumf al ordinii, al realizărilor minunate, a redresării morale și economice, în sfârșit, un erou în sensul tipului lui Carlyle! și, acest bărbat de stat, acest șef, acest erou simplu, modest, statornic în acte și în gânduri, este marele Salazar mai puternic — prin etica lui — ca toate tunurile și dictaturile avortate... În cât, încheem cu cuvintele academicianului francez:

— „*A la restauration d'un pays il n'est pas besoin de six cents hommes; un seul suffit pourvu qu'il soit bon!*...

Seulement qu'il se trouve et qu'on le trouve!

Iată că se pot găsi oameni — rara avis — și fără felinarul lui Diogene!

Nuși Tulliu

Mi-au înflorit cireșii...

Mi-au înflorit cireșii 'n sărbătoare
Senini, cum înfloreau întotdeauna
Impodobiți în haină de ninsoare
Petale prinse, una câte una.

Și-au înflorit alături, la fereastră,
Ca un buchet înlăcrimat de stele
Căzut în noaptea lungă și sihastră
Balsam tăcut singurătății mele.

În zori de zi, ca'n altă dimineață,
Băteau la geam cu degete de flori
Și m'așteptau cu flamuri de verdeață
Să-i miruesc sub calde sărutări:

Dar azi, ca niciodată, m'au găsit
Plângând la geam cu ochii către zare
Căci an de an, mereu îmbătrânit,
M'au regăsit cireșii mei în floare...

Ion Molea

Potențialul de producție, consum și export de animale al României

În epoca de după războiu, problema creșterii și valorificării animalelor și a produselor animale s'au situat pe un plan mondial și care nu privește numai țările agrare *stricto sensu*, ca mai de mult.

„Creșterea animalelor, — glăsuște una din concluziile Societății Națiunilor — are o importanță extrem de mare din punct de vedere economic și social asupra conservării puterii de muncă și de bună stare a popoarelor, nu numai în ce privește agricultura, dar și lucrătorii industriali.

„Într'un mare număr de țări, creșterea animalelor este singurul mijloc de a folosi economic o bună parte a produselor solului.

„Valorile ce le produce și materiile ce le procură industriei reprezintă partea cea mai esențială a valorilor produse de agricultură în general și contribuie mai mult decât orice la ridicarea vieții economice. Puterea de cumpărare a celor mai multe dintre popoarele lumii depinde de condițiunea cantității de produse animale“.

Totuși, din cauze cari nu pot fi dezvoltate aci, în România, adevărul sintetizat de cea mai înaltă instanță politică și economică internațională nu și-a putut croi încă un drum larg și sigur.

Mai întâi, „condițiunea cantității de produse animale“ la noi nu pare a juca vre'un rol deosebit, din moment ce stocul nostru de animale, cu mici excepții scade dela un an la altul, fără ca această stare de lucruri să impresioneze prea mult, căci iată care este situațiunea în lumina ultimelor șase numărători :

Specii de animale	1927	1928	1929	1931	1932	1935
Cabaline . .	1.941	1.945	1.959	1.988	2.034	2.166
Bovine	4.552	4.436	4.344	4.079	4.189	4.327
Ovine . .	12.941	12.801	12.406	12.356	12.294	11.838
Porcine . .	3.076	2.832	2.412	3.221	2.964	2.970

Trecând cu vederea specia cabalinelor al căror comerț constituie reguli aparte și cari nu sunt nici articol de mare consum, la celelalte trei specii de animale creșterea arată o tendință de scădere, mai mult sau mai puțin accentuată.

Descreșterea stocului de animale al României ni se pare cu atât mai gravă, cu cât noi niciodată nu am avut un stoc de animale proporțional cu condițiile noastre agricole. O comparație cu țările cari au aceeași structură socială și economică ca România. și chiar cu unele țări industriale, ne va edifica pe deplin.

După statistica publicată de Ministerul de Agricultură și Domenii, locul României, din punct de vedere al vitelor, este redat prin statistica de mai jos.

Ț A R I	C A B A L I N E			B O V I N E		
	Numărul în mii capete	R A P O R T U L		Numărul în mii capete	R A P O R T U L	
		la 100 ha. terit.	la 100 loc.		la 100 ha. terit.	la 10) loc.
Franța	2.878	5,2	6,8	15.830	28,7	37,7
Olanda	299	9,1	3,6	2.877	87,5	20,3
Danemarca . .	501	11,8	13,8	3.134	72,9	86,4
Germania . . .	3.397	7,2	5,1	19.739	42,1	29,8
Austria	248	2,9	3,6	2.313	27,5	34,2
Elveția	140	3,3	3,3	1.684	40,8	40,8
Italia	942	3,0	2,2	7.089	22,8	16,7
Polonia	3 773	9,7	11,4	8.985	23,1	27,2
Cehoslovacia .	701	4,9	4,6	4.405	31,3	29,2
Ungaria	820	8,8	9,3	1.690	18,2	19,2
Jugoslavia . .	1.187	4,7	8,3	3.876	15,5	27,1
Bulgaria . . .	291	2,8	4,8	901	8,7	14,9
România	2.163	7,3	11,5	4.326	14,7	23
Anglia	26.651	17,7	59	3.507	23	8
Suedia	16.470	32	69	—	—	—
Franța	9.730	18	23	6 769	12	16
Olanda	485	15	6	2.113	65	25
Danemarca . .	175	4	5	4 406	103	122
Germania . . .	3 387	7	5	23.890	51	36
Austria	272	3	4	1.965	23	29
Italia	10.268	33	24	3.318	11	8
Polonia	2.557	7	8	5.753	15	17
Cehoslovacia .	476	3	3	3.430	24	23
Ungaria	1.056	11	12	1.899	20	21
Jugoslavia . .	8.600	34	60	2.656	11	19
Bulgaria . . .	8.740	85	115	1.002	10	17
Grecia	7.427	57	121	—	—	—
România	11.828	40	63	2 969	11	16

Cu excepția cabalinelor, la toate celelalte specii inferioritatea României este evidentă și cauzele acestor stări de lucruri trebuie să ne intereseze în gradul cel mai înalt, mai ales că, după efectuarea reformei agrare rezultatul creșterii vitelor tre-

buia să fie contrar, mica proprietate având, relativ, un număr mai mare de vite decât aceea mare.

Cauzele scăderii stocului de animale sunt multiple, decât aceea mare.

Cauzele scăderii stocului de animale sunt multiple, de cari nu ne putem ocupa într'un cadru atât de restrâns. Cele principale însă, sunt trei la număr :

1. O greșită îndrumare agricolă a însăș cercurilor oficiale. Dacă aruncăm o privire atât de sumară asupra programelor agricole de după războiu vom vedea că, în țara noastră, agricultură înseamnă producție de cereale și nimic mai mult. Dacă, din timp în timp s'au elaborat și programe zootehnice, acestea nu au dus la niciun rezultat practic. Aceiași soartă au avut-o până în prezent și dispozițiile cu caracter zootehnic din Legea pentru încurajarea agriculturii din primăvara anului 1937, cari au fost călcate fără a se fi încercat o clipă măcar punerea lor în aplicare. Mai departe, o falsă politică socială face ca, țărâ-nimea noastră să asiste populațiunea orașelor, fără nici un fel de selecționare, bogată sau săracă, cu produse eftine, ceea ce echivalează cu o expropriere de fiecare zi. Această politică strâmtorește dela o zi la alta viața plugarilor, silindu-i de a mai produce articole cari aproape i se confiscă din moment ce la noi nu există o politică reală a prețurilor la animale și produse animale. Criteriile fixării prețurilor la consumator nu se orientează după cheltuelile de cost și muncă ale producătorului (principiu legiferat, de altfel, prin Legea pentru încurajarea agriculturii), ci după buzunarul unor funcționari urbani și muncitori industriali rău plătiți, de pe urma cărora profită și ceice nu ar avea nevoie de nici o asistență socială.

2. Consumul de carne în România este prea mic.

În deceniul până în preajma anului în care s'a făcut ultima numărătoare a animalelor (1935), s'au tăiat în abatoarele publice, în mii de capete :

Anul	Vite cor.	Viței	Oi și berb.	Miei	Țapi și capre	Iezi	Porci	Purcei	Cai
1925	755	274	567	1268	28	21	473	10	0,6
1926	664	257	476	1191	24	9	555	9	0,1
1927	585	256	469	1286	24	24	524	13	0,1
19 8	686	322	562	1416	19	26	624	6	0,2
1929	676	341	543	1403	19	18	604	8	0,2
1930	550	394	489	1111	12	20	582	23	0,3
1931	481	328	379	1306	17	26	585	25	0,8
1932	498	320	367	1111	18	16	677	29	0,3
1933	545	337	365	1180	15	18	680	19	0,5
1934	656	477	413	1174	16	16	767	15	0,8

Analizând mai de aproape rubrica bovinelor vedem că, s'au tăiat în medie, anual, circa 609 vite și 330 mii viței, în

total circa 940 mii bovine, ceea ce reprezintă 22% din stocul total. La acest procent se mai adaugă aproximativ, 1,6%, cât reprezintă exportul mediu anual de bovine, astfel încât, rotund, s'au sacrificat circa 24% de bovine anual. Dar capacitatea de producție anuală de bovine este de 87,5% asupra stocului, astfel încât, la o producție normală și la capacitatea de consum în interior și la export arătată, nu-și pot găsi plasament circa 63% din bovine. Și atunci ce face agricultura ?

Răspunsul la această întrebare ni-l dă rubrica „cifrelor“. În 1925 s'au tăiat 274 mii capete, pentru ca dupe zece ani în 1934 să se sacrifice 437 mii capete, adică aproape un număr îndoi. Producătorul neavând rentabilitatea necesară la vita mare, aduce la târg vițelul care nu i-a cerut vr'o cheltuială deosebită și din care deci, poate avea un câștig. Tăind un număr mai mare de viței decât cel îngăduit, stocul de bovine stagnează sau scade.

Trecând la al doilea important articol de consum, la porci, trebuie să facem următoarele constatări :

Deși la porci, consumul este incomparabil mai mare, manifestând o tendință mereu crescândă, prin faptul că și populațiunea rurală se hrănește cu carne de porc, totuși producția normală nu-și găsește plasament nici la această specie. În medie anuală, în abatoarele publice s'au tăiat circa 623.000 porci, sau 21%, în gospodăriile agricole 1.300.000 porci, sau 43% și s'au exportat 173.811 porci, sau 6%, în total 2.116.000 porci, sau 70% din stoc. Dar nu trebuie să scăpăm din vedere că capacitatea de producție anuală la porci este de 129, 2% asupra stocului și deci, la standardul de viață actual al țării, la capacitatea ei de producție și export, încă mai rămân 50% fără plasament ceea ce, ca și la bovine, nu poate constitui un stimulent la încurajarea producției.

Ca să ne putem da seama de ce ar putea să fie porcul în viața economică și socială a țării noastre, trebuie să amintim că, la un stoc de circa 23 milioane porci, în Germania se taie anual peste 24 milioane de porci, ceea ce înseamnă un procent de peste 100 asupra stocului întreg.

A treia specie de animale destinată marelui consum sunt oile și mieii, din cari la noi se sacrifică, anual, în abatoarele publice, circa un milion de capete, iar în gospodăriile agricole 4—5 milioane. Până în prezent ca articol de export, în balanța comercială a României oile nu figurează decât într'o măsură cu totul neînsemnată. Dar un consum în proporție de 50% nu însemnează nimic, de vreme ce, capacitatea de producție anuală la oi este de 123,6% asupra stocului.

Consumul cărnii de cal fiind neînsemnat, această specie poate fi omisă din cadrul acestui articol.

Dar statistica comparativă asupra consumului de carne din diferite țări, raportat la cap de locuitor aruncă o lumină și a-

supra stărilor sociale din România, nu numai asupra acelor economice :

Media consumului de carne, pe cap de locuitor, în Kgr., este următorul :

ȚĂRILE	Carne de bou	Carne de porc	Carne de oaie și capră	Carne de cal	TOTAL
America de Nord	25,6	50,0	3,8	—	79,5
Anglia . .	22,2	22,5	13,0	—	57,7
Germania .	19,6	30,6	0,6	0,4	48,5
Franța . .	20,4	8,6	2,5	1,2	32,7
Cehoslov. .	13,6	16,0	0,3	—	29,9
Polonia . .	8,1	12,6	0,2	—	20,9
România . .	5,3	11,0	3,8	—	20,1
Rusia . .	9,8	0,4	0,5	—	10,7

Prin urmare, din punct de vedere al alimentării cu carne, numai Rusia Sovietică ne împiedecă de a ocupa locul din urmă. Dacă vom analiza și mai de aproape acest mic consum de carne vom descoperi și cauzele lui sociale.

Consumul de carne, pe cap de locuitor, asupra satelor și orașelor se repartizează în modul următor (în Kgr.) :

Specia de animale	Orașe	Sate	In medie
Carne de bou	18,6	2,0	5,3
Carne de porc	13,4	10,5	11,0
Carne de oaie	2,5	5,1	3,8
Total	34,5	17,6	20,1

Statistica aceasta ne dovedește că, populațiunea noastră rurală numai muncește și crește animale, dar nu le consumă, ceea ce, din nici un punct de vedere nu mai poate fi îngăduit.

3. A treia cauză care contribuie la scăderea stocului nostru de animale rezultă dintr'un export prea mic. Am văzut că, în epoca de la 1925—1934 am exportat, în medie anuală 70.974 vite sau 1,6% din stocul de bovine și 173.811 porci sau 6%.

Având în vedere, că capacitatea de producție anuală la bovine este de 87,5%, de 129,2% la porci și de 123,6% la ovine, exportul nostru mijlociu arătat este mai mult decât neînsemnat și care nu suferă nici o comparație cu exportul făcut de către alte țări dotate cu o structură social-economică asemănătoare cu aceea a României.

D-l G. Ionescu-Brăila, fost director general zootehnic și unul din cei mai entuziaști propovăduitori ai promovării creșterii noastre de animale socotește că am putea exporta anual

cel puțin : 300.000 bovine ; 500.000 porci adulți și 500.000 oi.

Nu cunoaștem criteriile de valoare pe care le-a avut în vedere d-l Ionescu-Brăila când a fixat cifrele de mai sus, totuși, credem că, evaluările d-sale sunt reale.

Mai întâi, am văzut că, circa 63% din producția anuală de bovine, 59% la porcine și 83,6% la ovine nu-și poate găsi plasament. De aci rezultă că, procentul, exportul nostru de bovine n'ar trebui să se limiteze la 1,6%, cel de porci la 6%, iar cel de ovine să lipsească cu desăvârșire. Dar el nici nu se poate ridica procentul până la limita capacității de producție, căci la export nu merge orice fel de marfă, și numai o anume calitate, ca rasă, vârstă, fel de îngrășare și greutate.

Al doilea, comparația cu producția și valorificarea animalelor altor țări ne apropie de capacitatea de export a României indicată de d-l Gh. Ionescu-Brăila.

De pildă, Ungaria de dinainte de războiu, egală ca teritor, populație și condițiuni de creștere cu România, la un stoc de circa 6 milioane bovine (noi avem numai 4 milioane 300 mii), a exportat anual 300 mii bovine, sau 5%, iar la stoc de 6 milioane porci, a exportat circa 900 mii porci, sau 15%.

Luând ca bază exportul din'nainte de războiu al Ungariei, la stocul actual al ei de animale, cu 5%, România ar trebui să exporte 216.350 bovine anual, în loc de 43.673 bovine cât a exportat în anul 1937 și 432.700 capete cu 10%, care este procentul de export minimal într'o agricultură rațională; iar în loc de 189.697 porci, sau ceva peste 6% exportați în anul 1937, ar trebui să exportăm 311.850 porci anual cu 15% și 297 mii porci cu 10%.

Evaluarea exportului de oi, credem însă că, este prea redusă.

Jugoslavia, de pildă, la un stoc de 8 ½ milioane oi, în epoca de după războiu a exportat între 700.000—1.000.000 oi și miei anual. La un stoc de aproape 12 milioane oi, România ar putea să exporte măcar un milion capete anual, iar nu numai jumătate de milion.

Din cele spuse până aci se desprind următoarele concluziuni generale :

Promovarea creșterii de animale a României nu se poate face decât printr'o politică de încurajare sincer animată de structura și idealul agrar al ei, prin ridicarea standardului de viață al populației noastre rurale, sporind consumul ei de carne, ca și prin încurajarea exportului de animale și produse animale până la limitele lui firești dictate de nevoile noastre agricole.

Primele două privesc politica noastră internă de guvernare, pe care nu o putem defini aci lipsindu-ne spațiul necesar. Nu putem însă scăpa buna ocazie de a lămuri cercurile oficiale și economice asupra tendinței piețelor străine, mai puțin accesibile pentru cei ce nu le urmăresc foarte atent de la o zi la alta.

Desăvârșirea autarhiilor agrare a avut ca urmare a deplasare sensibilă în ce privește exportul nostru. În adevăr, de mai mulți ani, Cehoslovacia, Austria, Germania și Franța refuză net să mai primească vitele noastre cornute. Singură Italia ne mai rezervă un contingent de circa 10 mii capete pe an. Dacă ar fi să judecăm după condițiile de valorificare, foarte asemănătoare cu acelea din Viena și cari au avut ca rezultat încetarea exportului nostru de bovine în Austria, un export de bovine în Italia va mai merge un an, doi.

În schimb, țările din Orientul apropiat ne asigură un dețuseu foarte important, neîngrădit de nici un fel de restricțiuni autarhice și care ne poate asigura un plasament de bovine superior aceluia din Occidentul pierdut. Aceiași situație o avem și pentru oile pe picior.

Marile dețusee de altă dată d'n Europa Centrală (Austria, Cehoslovacia și Germania), nu ne mai absorb decât parte din porcin viș și untura de porc; Anglia și America, carne de porc preparată (bacon, conserve), iar Franța carne de oaie. Dar în acest scop va trebui să ne creiem industria respectivă pentru-a putea produce o marfă standard, capabilă de concurență cu produsele similare ale altor țări.

Însfârșit, oricât ar fi de neglijată această ramură agricolă în momentul de față, suntem convinși că nu este departe vremea, când ea va fi îmbrățișată și susținută de toată lumea, căci nu cunoaștem o altă bogăție națională de 30 miliarde Lei care să aducă o producție anuală de o valoare egală, care este capabilă de orice dezvoltare, fără primejdia de a seca vreodată (ca petrolul) și care să nu fie băgată în seamă. Mai mult decât atât! Chiar de pe acum ni se desemnează clar această politică viitoare. Nu ne mai trebuie decât ca regimul devizelor să fie pus în concordanță cu noua evoluție economică a țării și politica industrializării agriculturii va fi ca și inaugurată.

P. Nemoianu

Politică și spiritualitate

„Politica este destinul“ a spus Napoleon gândindu-se la acea știință superioară a conducerii vieții popoarelor. Astăzi însă, politica este înțeleasă cu totul în alt c.p. Ea a devenit o preocupare generală a mulțimii, constituind aproape singurul ei material suflătesc. Politica începe să devină categoria dominantă a vieții, sensul și valoarea ei. În statele totalitare, politica este totul. Orice altă activitate îi este subordonată până la servilitate. „Politique d'abord“, a devenit maxima generală a vremii noastre frământate.

Filosoful spaniol Ortega J. Gasset a analizat în cartea lui mult citită astăzi „Revolta masselor“, consecința acestei stări de lucruri. Gasset are o concepție aristocrată a culturii și pentru el invazia masselor în procesul istoriei înseamnă un pericol pentru spiritualitatea, așa cum o înțelege el. Masele n'au simțul continuității istorice, n'au comprehensiune pentru independența și superioritatea spiritului. Existența și rolul lor se definește pur politic.

Părerile lui Ortega J. Gasset preocupă în mare măsură pe toți intelectualii marilor culturi din Apus. Inviația masselor sub aspectul lor de dominare politică pune pentru spirit probleme care ating demnitatea și valoarea activității sale. A promova politicul la rangul de valoare supremă, înseamnă a pune în centrul vieții un motiv nespirtual față de care spiritul trebuie totuși să se subordoneze. Aceasta este situația în multe țări unde politicul devenind centrul activității națiunii, a fixat un rol periferic, disciplinelor spirituale.

Situația aceasta este cu totul nefirească în unele țări mari cu o veche tradiție de cultură, dar este și mai puțin firească în țările care acum încep să se desvolte istoricește. În România — pentru a lua cel mai apropiat exemplu — politica domină mentalitatea tuturor într'o măsură incalculabilă. Este imposibil să te găsești într'o societate oricât de mică, în tren, restaurant sau pe stradă, să nu auzi discutându-se aproape numai politică. Și aceasta nu este

numai de acum ci de zeci de ani. Politica este o preocupare organică a tuturor. Cine vrea să scape de obsesia ei trebuie neapărat să se izoleze. Altfel, — la primul contact cu un om ești silit vrând, nevrând să ai o „păreră politică”, compusă aproape totdeauna dintr'un zvon oarecare și o considerație, ideologică auzită de la altul și transmisă mai departe. Este un spectacol desgustător să vezi o lume întreagă învăluită într'o asemenea atmosferă și preocupată exclusiv de problemele ei. România este politicianizată în spirit, mai mult decât în instituții. Intelectualii ca și oamenii simpli participă într'o egală măsură la această comedie în care lipsa preocupărilor spirituale este caracterul cel mai evident. Este surprinzător că la noi n'a apărut o reacțiune intelectuală împotriva politicului, a cărei misiune ar fi să arate omului vocația lui adevărată care este de ordin spiritual. Ar fi fost cu totul nimerită această mișcare ideologică de redresare a omului în sensul misiunii lui creatoare de cultură și de afirmare a valorilor eterne ale spiritului. Cufundarea tuturor în politic însemnează abandonarea spiritului, degradarea lui treptată, moartea lui.

În Franța — a cărei misiune va fi totdeauna să facă educația spirituală a omenirii, — politicianul își are rolul lui firesc și limitat. El preocupă spiritul public într'o măsură mult mai redusă ca în altă parte. Am fost de față timp de doi ani la 6 schimbări de guverne și am constatat cât de puțin atinge conținutul sufletesc al Francezului aceste jocuri superficiale din viața Franței. Interesul vieții este acolo purtat în altă parte. Omul liber, conștient și demn al marelui republici, dă politiceii partea de realitate pe care aceasta o are în mod normal în cadrul colectivității. Existența lui sufletească nu este însă angajată în măsura care se constată în altă parte. Dreapta lui judecată rămâne întreagă, libertatea spiritului neatinsă și viața nu suferă nici o schimbare esențială. Nu se vede agitația febrilă de la noi din preajma schimbărilor de guvern, nu se vede acel interes pentru probleme cari n'au în sine nici o valoare deosebită. O lume grăbită la muncă și acțiune, înregistrează faptul, își formează d'scret o opinie și trece mai departe. Deaceia în Franța, atât de frământată politiceste, politica influențează totuși atât de puțin viața. Trăind acolo în ritmul politic cel mai precipitat, ai totuși impresia că respiri un aer de eternitate. În Franța s'au despărțit demult vremelnicul și permanentul, politicul și spiritualul. Când guvernul frontului popular cu un accentuat spirit politic de sectă, a încercat să se impună prea mult, a provocat o puternică reacțiune. Nu reformele sociale și financiare au găsit spiritul francez nepregătit, cât mai mult acea fëndință de politicianizare, de renunțare la independență și libertatea spiritului, în favoarea politiceii.

Oricine trăește realitatea spiritului și simte obligațiile cari e-

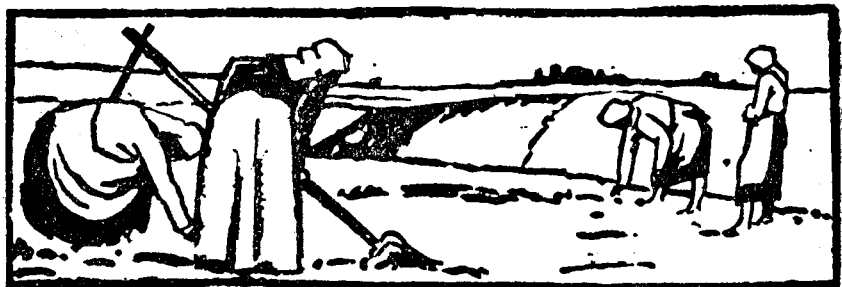
mană din natura lui, trebuie să fie mișcat de soarta tineretului din unele țări cu ideologii politice extreme, unde politicul a devenit stăpân absolut. Acest tineret crescut în cultul forței și al orgoliului, departe de orice preocupare spirituală, politicianizat până la absurd pentru interesele statului, reprezintă o treaptă inferioară în erarhia omenească. Nenorocirea face ca aceasta să devină lozincă aproape generală a timpului nostru. Progresul spiritual al omenirii, acea ascensiune eroică a omului care s'a eliberat din necesitatea naturii și și'a afirmat independența, este aproape uitată. Reînvie cultul forței și al acțiunii directe iar omul este pus în funcție exclusivă de formalitățile politice.

Dacă o mentalitate s'ar generaliza, dacă ar domina politicul în mod absolut, opera civilizației ar fi serios amenințată. Este un serviciu de neprețuit acela pe care-l fac unele țări occidentale în frunte cu Franța de a arăta o altă cale a vieții și alte valori decât cele exclusiv politice.

Regimul nepolitic al României de astăzi are o incontestabilă valoare istorică, din punctul de vedere al progresului spiritual care s'ar putea realiza. Totul depinde de funcțiunea care i se va da.

Un regim fără politică nu trebuie să însemneze un regim fără activitate în general, un regim negativ de restricțiune. El trebuie să fie un regim de afirmare a spiritualului împotriva politicului, în sensul pe care acesta îl are astăzi. Politicul trebuie înlocuit cu o activitate de o superioară demnitate morală, în care omul să-și regăsească sensul vieții și al misiunii lui spirituale. Nouă ne trebuie o revalorizare a valorilor, o ierarhie cu un sens schimbător față de cel de azi. Dela politic la spiritual așa cum se concepe raportul valorilor actuale trebuie să se ajungă la o justă delimitare a lor, la drepturile lor legitime în existență, fără dominația exclusivă a nici unuia din ele. Sfera spiritualului cuprinde totalitatea vieții, sensul ei ideal și etern. Politicul se afirmă în sfera concretă a existenței, în determinările ei empirice. Spiritualul încadrează politicul și-l depășește fără să aibă dreptul să-l suprime sau să-l facă o anexă a lui. Cu atât mai puțin politicul este legitimat să subordoneze spiritualul, scopurilor lui. Tendința aceasta afirmată de mentalitatea timpului nostru deschide cele mai sumbre perspective pentru viitorul civilizației, care însemnează spiritualitate.

Bucur Tincu

Perfecționarea colectivă

Este firească aspirațiunea omului la perfecțiune. Conștient sau nu, voit sau nu, omul totuși poartă în sufletul său un ideal de perfecțiune, spre care năzuește în tot cursul vieții sale. Nici nu se poate gândi ca omul să nu protesteze în intelectul său imaginea propriei sale perfecțiuni, și după aceea un ideal de perfecțiune sobră. Prin râvna sa spre perfecțiune, omul se leagă mai solid și mai adânc de om, decât toate celelalte înclinări sociale, politice și culturale, prin care gânditorii explică legăturile indistructibile ale omului cu societatea în care se naște, trăește și moare. Perfecționarea este râvna de toate zilele a omenirii. Cel mai mic gest de înfrumusețare fizică descoperă de multe ori în mulți oameni o activitate asiduă a spiritului omenesc de a realiza — în om — idealul de frumusețe perfectă. Cel mai mic efort de a-și superioriza spiritul arată la om încercarea lui programatică sau intermitentă de a se desăvârși după un ideal mai înalt sau mai complicat de superioritate intelectuală. În economia spirituală a omului, omul găsește imaginea perfecționării sale, precum și voința de a o întruchipa a avea. **Omul vrea să fie zeu** — oricât de mărginită i-ar fi natura, oricât de stinse par a fi în memoria lui fericirile perfecțiunii sale paradiziace. Fie că râvnește spre paradisul pierdut al perfecțiunii sale ancestrale, fie că se sbate să atingă perfecțiunea, pe care o plasează pe un plan al posibilităților reale, omul vrea perfecțiunea sa spirituală și organică, indiferent de condițiunile sociale în care trăește, indiferent de lipsurile sale individuale. Dece nu se dă o explicare a istoriei și din punct de vedere al acestei psihologii? Adică a psihologiei perfecționării. Este oare un mare risc să definim istoria ca pe un proces imens prin care sufletul umanității tinde spre perfecțiunea sa prin multiple faze și

nenumărate obstacole ? Oare realitatea **acestui** fapt psihologic este mai puțin dovedită, decât realitatea faptului economic, prin care unii, — de ex. marxistii — explică trăirea istorică a omenirii ?

* * *

Anticitatea și-a avut idealul său de perfecțiune, indiferent dacă a fost înfașisat în desăvârșirea apolonică a insului, sau în impetuoșitatea dionisiacă a mușchilor și a sănătății de piatră. Omul perfect sănătos, omul perfect moral — iată cele două extreme, încotro se îndrepta atenția și voința de perfecționare a individului. Altceva este important și anume: anticitatea concepea **perfecționarea individuală**, nu perfecționarea în massă. Anticitatea nu a cunoscut colectivismul nici în domeniul de producție, nici în cel al aspirațiilor morale. Individual, fiecare putea să realizeze — desigur în relativitatea firească a lucrurilor pământești — idealul său de perfecțiune. Nu exista pe atunci, spre gloria anticității, un ideal colectiv de perfecțiune, ceea ce înseamnă un ideal impus. Orice este impus, nu poate fi ideal, de oarece trezește ideea de opoziție. Numai animalelor li se impune un regim de perfecționare forțată, spre îmbunătățirea rasei lor. Sufletul omului antic era prea mândru, pentru a accepta degradarea pe care o produce orice ideal de fericire și de perfecțiune, impus de o autoritate din afară. Valoarea trăirii morale era — în viața năzuințelor, apolinice ale anticității — fixată de cugetul moral al omului și nimic nu era obligator pentru el decât ceea ce era acceptat ca absolut moral, ca absolut perfect. Nicăiri și niciodată de atunci nu s'a dezvoltat **critica perfecțiunilor posibile**, morale și fizice, cum a fost ea dezvoltată în anticitate. Fiecare gânditor, era gânditor tocmai fiindcă oferea un ideal de perfecțiune posibilă. Anticitatea nu a fost atât de barbară — cu tot sclavajul teribil care a dezonorat-o — din cauza că peste toate condițiunile umane plutea un ideal de perfecțiune și în toate clasele sociale trăia năzuința spre realizarea lui efectivă. Individualismul nu ducea la anarhia morală ca mai târziu în lumea modernă, ci se prezenta ca forță sufletească în serviciul unei imagini de perfecțiune umană. Ar fi inutil să mai amintim câtă râvnă ofereau ucenicilor săi filozofii antici în urmărirea perfecțiunii. Hesiod — munca, Homer — virtuțile morale, Xenofon — înțelepciunea, Democrit — pacea inimii și seninătatea imperturbabilă, Diogen — simplificarea la maximum, așa cum au practicat-o mulți moralisti din evul mediu și din lumea modernă, iată la întâmplare numai câteva exemple, despre idealul de perfecțiune al omului antic. Puterea de stat, autoritatea, cerea cetățenilor păzirea normelor necesare ordinii sociale, ea, însă, nu forța pe nimeni să fie fericit și perfect după o anumită concepție oficială

și dominantă, după o anumită imagine cazonă. „Trăește ordonat în societate și fii fericit după propriile tale idealuri de perfecțiune!” — iată ce sfat moderat dădea autoritatea în stat cetățeanului supus acestei autorități. Și tocmai din cauza acestei libertăți în alegerea idealului de perfecțiune, superioritatea morală a anticității rămâne incontestabilă în comparație cu viața modernă în care, firește, nu mai există prea multe idealuri de perfecțiune. Vorbim despre aceste lucruri, ca să arătăm cât suntem noi nefericiți când autoritatea în stat vine să ne conteste dreptul de fericire și mai ales râvna de perfecțiune **individualistă**. Cine a trăit, ca mine, vreo câțiva ani, în statul comunist, unde fericirea ca și perfecțiunea omului este concepută în **sens colectivist**, numai acela poate ști ce **grozăvie** este **perfecționarea colectivă**. Omul trebuie în prealabil să fie anihilat în individualitatea sa originală și nuanțată, trebuie să fie introdus mecanic ca unitate numerică în suma colectivizată a societății, ca să știe că nu există o tiranie mai înfricoșătoare ca perfecționarea colectivă. Vrei, nu vrei, dar trebuie să fii perfect numai în modul în care vrea statul, partidul, forța care stăpânește masa umană. Filozof al perfecționării colective a fost desigur, Karl Marx. Când statul va deveni societate, adică atunci când societatea va înlocui statul, fiind o societate socialistă, când individul va fi contopit în societatea ca unitatea în numărul din care face parte, numai atunci „omul real” al lui Marx va fi om perfect și fericit. Fericirea individuală condiționată de fericirea socială, specific-socialistă. „Numai dacă individul real absoarbe în sine pe cetățeanul abstract, **dacă el devine element al colectivității până și în viața sa personală și în situația sa de individ**, dacă consideră forțele sale proprii ca forțe sociale și le organizează în consecință, dacă nu izolează din propria sa ideie ideia forței sociale exteriorizându-o ca forță politică numai atunci omul se va emancipa.” Dacă am înlocui noțiunea de om cu noțiunea de animal, și noțiunea de colectivitate cu cea de turmă — atunci putem spune că idealul de emancipare al lui Marx (emanciparea economică fiind la el perfecțiunea umană integrală) este ca omul să fie o vită în cuprinsul unei cirezi.

Acesta este idealul perfecționării colective. Este, însă, această stare o stare de perfecțiune? Dă ea fericirea minimală aceluia ce se găsește contopit în turma colectivă? Absorbirea completă a omului privat de către omul social realizează regimul comunist, dar atunci se poate vorbi de perfecțiunea socială și nicidecum de perfecțiunea omului. Cum însă o societate poate fi obiectiv perfectă, dacă în prealabil nu este perfect omul, care alcătuiește această societate? La urma urmelor și despre o cireadă se poate spune că este perfectă, numai dacă fiecare vită componentă și-a realizat subiectiv propriul său ideal de desăvârșire de rasă.

Nu există urgie mai mare decât statul, care în tendințele sale colectiviste, răstoarnă drepturile omului de a deveni **om moral** în sfera subiectivismului său suveran, tinzând printr'un maximum de moralitate spre înfăptuirea unu, ideal de perfecțiune posibilă. Asta în principiu.

În realitate — problema perfecționării individuale și sociale se rezolvă complet și fără chinuri numai pe planul existenței și a devenirii creștinii. Creștinismul rezolvă, adică în opera, în făptuirea evanghelică, se obține perfecțiunea omului și a societății fără niciun fel de antagonism între ele. În spiritul evanghelic, singurul pozitivist și real, omul și societatea, alcătuiesc un tot. Societatea nu poate fi perfectă cu indivizi imorali, indivizii imperfecti nu pot înfăptui o societate perfectă și fericită. Oameni perfecți — oricât de relativă ar fi perfecțiunea — nu pot da o societate infinit imorală. Totul este causal între om și societate — în atmosfera evanghelică. Hristos se adresează întâi de toate omului: să fie desăvârșit, precum este desăvârșit Tatăl cel Ceresc. Hristos cere omului să fie perfect la infinit, fiindcă i-a dat harul Său, adică condițiunile obiective și posibilitățile subiective ale perfecționării. „Eu sunt viața — spune Hristos — voi sunteți mlădițele”, adică eu sunt izvorul perfecțiunii, perfecționați-vă prin mine fiecare după voința voastră personală. Sau: „Eu sunt învierea și viața. Cine crede în mine, chiar dacă ar fi murit, va trăi”. Ceea ce înseamnă nemurirea ca ideal de perfecțiune se atinge individual, pe bază de har creștinesc, dar numai ca act de voință personală. Numai în creștinism omul privat devine om perfectibil, atât din cauza că Hristos trăește ca potență morală în om, cât și din cauza că Hristos este imaginea neperitoare a perfecțiunii posibile și concrete. Care este starea perfecțiunii — pentru creștinul adevărat? Să aibă viața vesnică: „Și viața vesnică este aceasta: să ajungă să Te cunoască pe Tine — cum exclamă Iisus în rugăciunea sa premortuară — singurul Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos, pe care l'ai trimis Tu”.

Viața veșnică — iată fericirea posibilă atât pentru individ, cât și pentru societate. Perfecțiunea socială este, în consecință, o posibilitate creștină, devine o stare reală, când creștinul a devenit realmente creștin, biruind formalismul păgân cu care este încărcat. Așa încât, statul care îmi cere să fiu cetățean ordonat, trebuie să-mi dea condițiunile concrete pentru ca în ele să pot înfăptui idealul de perfecțiune creștină. Nu-i cer o bază materială egalitarizată, nu-i cer regulamente de bună purtare, ci îi cer să fie pătruns de același spirit creștinesc, pe care Iisus mi-l pune la dispoziție, mie personal pentru fericirea și perfecționarea mea proprie.

Un stat condus de oameni, cari se mențin în imperfecțiunea necreștină, nu poate dura multă vreme, din cauza că nu poate suporta în sine pe supuși săi dornici de perfecțiune. Numai statul creștin se poate perfecționa la infinit, de oarece numai creștinul este perfectibil în toată desfășurarea vieții sale conștiințe. Regimurile colectiviste nu au această bază, nu pot avea în consecință o stare de perfecțiune. Statul comunist, precum și toate regimurile politice, cari încearcă în mod forțat, în afară de bunăvoința creștină, să facă o societate sau un popor fericit — pier ca absurduri imposibile și concepute greșit.

G. M. Ivanov

Fecioara

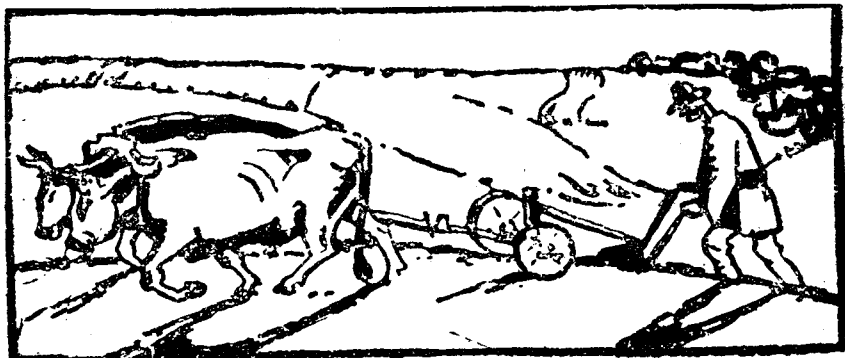
*Ca marmura de albă în albele dantele
Ea doarme liniștită, de griji neștiutoare.
Visează; și pe buze un blând surâs îi moare,
Pe când lumina lunii, prelinșă prin perdele,
Ii pune atâta farmec pe fața zâmbitoare.*

*Curată, cum e crinul, de patimi neatinsă,
Ingenunchind își vine să cazi în adorare;
Din când în când, în somnu-i, vorbește și tresare,
Iar haina de mătase la sân ușor desprinsă
Desvălue contururi de plastică 'ntrupare.*

*O! sfânta frumusețe de heruvimi din stele
Cum potolește gândul demonic de păcate!
Extazul adorării prin suflet lin străbate
Și alungând ispita dorințelor rebele
Devine înger omul cu avânturi ne'ntinate!*

*Tăcere! Se deșteaptă și-un braț rotund întinde!
In ochii ca azurul sclipesc lumini astrale,
Și'n corpul ca zăpada, cu linii ideale,
Jeraticul iubirii instinctul nu-l aprinde
Căci crin curat e'n suflet și'n visurile sale!*

Nuși Tulliu

Asanarea economiei naționale

Pare foarte curios faptul că într'un regim de ordine și mână forte se poate înregistra o recrudescență a speculei ilicite. Totuși acest anormal fenomen se produce azi în viața noastră economică. Ne-au dovedit-o două momente cari s'au succedat la intervale foarte apropiate. Pentru unele mari și urgente nevoi obștești, Statul a majorat câteva impozite. Imediat a urmat o scumpire a vieții într'o proporție, cu mult superioară sporului de impozite. La puține zile după această scumpire a vieții s'a produs o nouă majorare a prețurilor, pe piața alimentară în special, cu prilejul sărbătorilor de Paști. Sărbătorile au trecut, oamenii și-au revenit d'n euforia cheltuelilor și a iluziilor de belșug, dar prețurile se încăpățânează să rămână pe aceeași poziție ocupată cu prilejul zilelor de desfătare.

Aceste capricioase manifestări ale pieții dovedesc că în determinarea lor intervin alte elemente de cât acelea cari ar provoca o variație normală a jocului economic. Legile economiei sunt departe de a cauza desfrânarea la care asistăm. Și atunci, singura concluzie logică pe care o putem trage din cece se întâmplă este că, departe de a fi reglementată, viața economică de la noi nu este măcar supravegheată. După război ne-am deprins cu toate variațiunile vieții economice, cărora nimeni nu s'a învrednicit a le pune diagnosticul și a le administra leacul. Explicațiile sunt multe. Ele încep cu constatarea că unele guverne n'au avut priceperea să o facă, altele au fost aservite cartelurilor exploatare, prezentând scuza necesităților de încurajare a industriei naționale, iar altele n'au avut timpul să o realizeze. Astfel, de douăzeci de ani aproape

încheiați, trăim economiceste în haos și incertitudine. Lipsa unei rândueli și instabilitatea pe care ea o aduce, fac să sufere întreaga viață socială internă și, ceea ce este mai grav, se răsfrâng adânc păgubitor asupra vieții naționale.

* * *

O bună ordine economică trebuie să înceapă de la cercetarea volumului și costului de producție și de la stabilirea raporturilor care există între aceste elemente și capacitatea de consum. În viața economică a României a intervenit după război o adâncă prefacere. Lărgirea hotarelor prin întregirea neamului și pământului românesc, a adus țării teritorii care ne înlesneau o viață economică independentă. Imprejurările acestea istorice au coincis cu tendința tuturor popoarelor de a se închide într'un cerc protector, de economie națională, — de a nu fi economiceste tributare altora și nici măcar de a fi stingerite în dezvoltarea lor socială de obligațiile ce ar fi decurs din raporturi economice internaționale. Așa s'a început prețutindeni, în lume, după război, opera de refacere națională, și așa s'au făcut primii pași către naționalism, ideal care a adus azi unele state într'o strălucire de invidiat. Pentru România situația geografică a devenit, prin cuceririle războiului, de primul rang. În întreaga Europă, am putea spune în întreaga lume, numai Franța se mai bucură de o realitate naturală atât de fericită. Am fi avut deci toate elementele necesare unei vieți economice de sine stătătoare. De la o viață agricolă și de la bogății legate de producția solului, de la unele faimoase exploatări ale subsolului, am devenit o țară și cu nesfârșite posibilități de dezvoltare industrială. Într'o asemenea conjunctură ar fi fost conducătorilor noștri mai ușor de cât oricărora din alte țări să determine o perfectă balanță economică și să înfrâneze jocul economiei lăsat la discreția consecințelor principiilor liberaliste. Acest lucru nu s'a făcut. Curba vieți economice a variat în oscilațiuni mari și foarte sinuoase, înregistrând pe coordonatele economiei naționale ascensiunile și scăderile atâtor crize pe care le-am trăit.

* * *

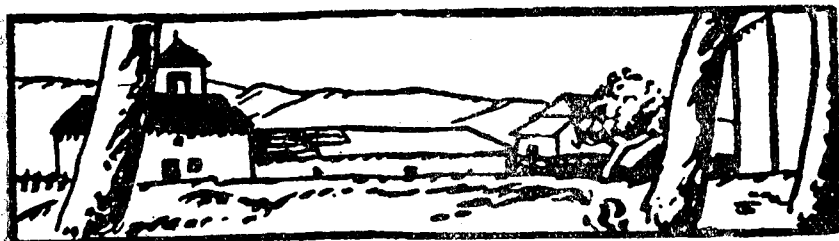
Siguranța și stabilitatea socială au fost totdeauna în funcțiune de factorul economic. Totatât de adevărat este că din factorul economic n'a putut niciodată lipsi elementul psihologic. De vigoarea și stabilitatea acestui element depinde sănătatea economică a unei națiuni. Bogății pot fi multe, dar ele nu pot deveni un capital în slujba producțiunii și nu pot constitui un element, de utilitate socială și națională dacă lipsește încrederea. Acest element psihologic, încrederea, lipsește și el odată cu întronarea incertitudinii. Re-

intronarea siguranței depinde de măsurile guvernanților. Aceștia trebuie în primul rând să caute a stabili un raport just, între salarii și prețurile producției, între capacitatea producției și volumul consumației. După ce au stabilit echilibrul, conducătorii trebuie să supravegheze stabilitatea lui. Dacă idealul este împins mai departe, trebuie să se năzuiască la reducerea costului de producție pentru a se mări capacitatea de consumație și a se ajunge la ridicarea standardului de viață care este o primă condițiune a progresului civilizației. Până azi am asistat la o singură măsură în viața economică a României: comprimarea salariilor. S'a procedat exact pe dos. Reducându-se puterea de cumpărare a consumatorului s'a ajuns la reducerea sau cel puțin la oprirea prețurilor din ascensiunea lor. Aceasta a dus la scăderea veniturilor Statului. Scăderea veniturilor a prilejuit noui impozite și noui comprimări de salarii.

Aceste legi economice ne guvernează și azi. Ele sunt dezastruoase. Este deci necesară o grabnică intervenție, fiindcă țelurile politice nu pot fi atinse fără o bună justiție în distribuirea pâinii de toate zilele.

C. Fundo

Ideea de filosofie creștină

Una din problemele cari angajează discuții dintre cele mai vii în lumea creștină și filosofică din Apus, și care a izbutit să se impună în conștiința multor învățați de astăzi, căutând a o rezolvi, într'un chip sau într'altul, este aceea care privește conceptul de filosofie creștină. Dat fiind interesul pe care l-a stârnit această chestiune în cercurile filosofice și religioase de pretutindeni, precum și bogata literatură ce s'a scris asupra ei, vom căuta, în cele ce urmează, să arătăm, de o parte, controversesele ce s'au ivit în jurul acestei probleme; iar de altă parte, să arătăm câteva argumente ce se aduc în favoarea existenței unei filosofii creștine.

Controversele cari s'au angajat cu privire la noțiunea de filosofie creștină, răspund, în ultima analiză, unor întrebări firești și anume: are vreun sens o atare filosofie? Nu încalcă ea, oare, alt domeniu decât al gândirii pure propriu zise. Sau, nu cumva denaturează esența creștinismului, căutând a-i imprima pecetea de filosofie? Într'un cuvânt, corespunde vreunei realități expresiunea de filosofie creștină și cum trebuie ea înțeleasă? Răspunsurile cari s'au dat acestor întrebări sunt diferite, după cum, diferiți sunt cugetătorii cari au căutat să-și spună cuvântul în această chestiune. Încât, expresiunea latinească: **quod capita, tot sensus** își găsește și în această privință cea mai deplină accepțiune.

Așa fiind, vom căuta să intrăm în miezul chestiunii, arătând argumentele pe cari se sprijine, atât adversarii unei filosofii creștine, cât și apărătorii ei. Din prima categorie, și anume: din așa zisul curent raționalist pur, vom stăruii în deosebi asupra atitudinii lui E. Brehier, care nu odată și nu într'o singură împrejurare s'a pronunțat contra unei astfel de filosofii¹⁾. Cari sunt probele de care

1) A se vedea articolul din *Revue de Métaphysique et de Morale* din 1931 intitulat: *L'a-t-il une philosophie chrétienne?* și *La Notion de philosophie Chrétienne*; din Buletinul societății de filosofie franceză, An. 31, Nr. 2-3, din 1931.

se folosește acest istoric al filosofiei în susținerea tezei sale? Mai întâi, se poate remarca una de convingere. Fiind un raționalist, el susține că „nu există filosofie decât acolo unde există o gândire rațională, adică o gândire capabilă de a se critica și de a se justifica prin datele rațiunii” ²⁾. E o concepție care astăzi are tot mai puțini susținători chiar în lumea filosofilor. Congresul filosofic dela Praga, ținut mai anii trecuți e o dovadă peremtorie despre această aserțiune.

Totuși, Brèhier face aceste constatări: „gândirea occidentală s'a format în țări creștine: e un fapt, dar creștinismul s'a răspândit mai întâiu în regiunile cari erau impregnate de cultura greacă și nici n'a cunoscut altă cultură, e un alt fapt. În tot timpul evului mediu, preocupările intelectuale aparțineau în deosebi clerului și ordinilor religioase, aceasta e adevărat, dar nu-i mai puțin adevărat că civilizația intelectuală s'a transformat începând cu secolul al XVI-lea, când inițiativa a încetat să mai vină dela clerici: în așa măsură încât, la cea dintâi privire, nu pare evident că creștinismul ar fi jucat un rol important” ³⁾

Acest fel de a reduce, cu orice preț, gândirea creștină și medievală la un rol insignifiant pentru progresul civilizației și culturii umane, face parte dintr'o veche și tendențioasă interpretare a realizărilor spirituale în diferitele epoci ale istoriei. Acel pretins hiatus între lumea de idei greco-romană și cea modernă, adică acel imens interval de timp de aproape un mileniu și jumătate din perioada patristică și scolastică, în lumina ultimilor cercetări, se dovedește tot mai eronat.

Susținând, deci, că creștinismul a fost impregnat de cultura greacă, Brèhier ajunge la afirmații din ce în ce mai hazardate. Iată ce susținea, bunăoară, într'o ședință dela Societatea de filosofie creștină, că: „dogma esențială care caracterizează filosofia antică, e o dogmă asupra **Logosului**, o dogmă a rațiunii... Eu cred că ceea ce continuă să fie esențial în filosofie, e totdeauna, sub o formă sau sub alta, o doctrină a Rațiunii, adică existența, în realitate și în spirit, a unui element ce e legat de divin” ⁴⁾. E o părere a sa, care, ca orice părere, poate fi acceptată sau respinsă, după caz. Dacă ar fi rămas aci, n'am avea nimic de zis, dar Brèhier merge mai departe, pretinzând că **Logosul** din filosofia greacă este acelaș și la fericitul Augustin. O gravă eroare. Ea a fost pusă la punct în aceeași ședință, de Etienne Gilson, spunând: „Eu sunt incapabil de a găsi la Platin **Logosul** sfântului evanghelist Ioan : **La început era Cuvântul și Cuvântul era la Lumnezeu și Dumnezeu**

2) Brèhier E. *Histoire de la philosophie*, Tom. I. Vol. I. pag. 8.

3) Brièhier E. *Revue de Métaph. et de Morale*, An. 1931, pag. 134 și următoarele.

4) Brièhier E. *Bul. Soc. Franceze*. An. 1931, pag. 51.

era Cuvântul. Acesta era la început la Dumnezeu. Toate printr'insul s'au făcut; și fără el nimic nu s'a făcut (din tot) ce s'a făcut. Intru el era viață și viața era lumina oamenilor. (Ioan I. 1—5).

Aci, ca și la fer. Augustin, Logosul e fiul lui Dumnezeu, care e Coetern cu Tatăl și creator a întregului Univers.

Făcând astfel de confuzii, nu-i nici o mirare cum acest autor ajunge să afirme că nu se poate vorbi de o filosofie creștină, cum nu se poate vorbi de o matematică creștină sau de o fizică creștină.

Interesant e că teza lui Bréhier n'a fost împărtășită pe de-a-ntregul nici măcar de filosofi ca L. Brunschvicg și Ed. Le Roy, cari au luat parte la acea discuție. Căci, atât pentru unul, cât și pentru altul, creștinismul a schimbat perspectiva lumii de gândire grecești. În această privință Brunschvicg remarcă: „dacă continuitatea filosofiei raționale și a teologiei creștine nu se poate stabili în nici un chip în planul aristotelic, e pentru faptul că metafizica lui Aristotel este înainte de toate o metafizică a ierarhiei, imaginând între om și Dumnezeu o serie de intermediari. Ori, ceeace Pascal a relevat, ceeace va revela așijderea Malebranche, ca fiind specific creștin în aspirația Evangheliei, este faptul că substituie viziunii păgâne a intermediarilor revelația unei intime legături între Creaturi și Creator prin mediațiunea directă a unui Dumnezeu care s'a făcut om”. În acest sens, se poate vorbi de o filosofie creștină, conchide el. „E în cazul în care un metafizician, reflectând într'un chip profund și „ingenuu” asupra dificultăților filosofiei în rostul ei de filosofie, va ajunge la această convingere că filosofia n'ajunge decât să pună probleme, decât să se încurce în dificultăți. Cu cât ea va avea o conștiință mai netă despre aceste probleme, cu atât va persuadea problemelor filosofice soluțiile proprii creștinismului. Este poziția lui Malebranche, despre care Brunschvicg spune că „găsește în el însuși eternitatea, inuabilitatea, infinitul ideilor matematice și, corelativ, el urmează elanul libertății care nu poate să se oprească decât la binele general, apoi, confruntând aceste rezultate cu starea mizerabilă în care omul se găsește, el constată imposibilitatea de a unii lumea sensibilă, fie în ordinea speculativă, fie în ordinea practică, lumii inteligibile. Filosofia ca atare nu poate merge mai departe. Lumina îi va veni din ceeace este fondul creștinismului, din dualitatea aspectelor Verbului, Verbul recreat, Logosul Sf. Ioan, și, de altă parte, Verbul încarnat, Mesia, fiul lui Dumnezeu. Astfel, cu Malebranche, mi se pare — zice Brunschvicg — s'a produs o filosofie specific creștină” 5).

În acelaș sens vorbește și Eduard Le Roy, susținând între al-

5) Brunschvicg L. *But. Soc Franceze*. An. 1931 p. 76—77.

tele că „gândirea filosofilor cari au fost de fapt creștini a trebuit să sufere o influență din credința lor creștină”. Căci se întreabă autorul: „Creștinismul introdus-a oare ceva nou în istoria acesteia ? Ei bine ! Astfel pusă chestiunea, eu cred că trebuie să răspund da; și poate aci eu mă separ de D-l Brèhier”. Iar pentru a proba afirmațiile de mai sus, Ed. Le Roy adaugă: „Ceeace mi se pare într'adevăr nou în perspectiva creștină luată în sine, e acesta: **ființa** lumii aci este concepută prin esență ca o istorie, și ca o istorie deschisă spre infinit... Pentru aceia gândirea creștină pune pe primul plan ideile de creațiune, de păcat originar, de înviere, de mântuire, pe cari filosofia antică nu le-a cunoscut deloc. Pentru aceia ea acordă în oarecare măsură o valoare absolută persoanei morale: nu numai persoanei înțeleptului, ci la orice persoană. Pentru aceia, în sfârșit, ea se desvoltă într'un tip de metafizică până aci necunoscut, în „Metafizica iubirii“⁶⁾).

Iată cum unele corective la teza lui Brèhier sunt aduse de filosofi chiar. După ei creștinismul a schimbat perspectiva Universului în raport cu lumea greacă. E un pas destul de însemnat pentru a întrevedea, dacă nu dovedirea existenței unei filosofii creștine, în orice caz, admiterea unei spiritualități proprii creștinismului, cu puternice rezonanțe în cugetarea umană.

I. Lanocrănjă

6) Le Roy. Ed. *Bul. Soc. Fran.* An. 1931, p. 83—84.

Acțiunea creștină

„Duceți-vă în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la orice făptură. Cine va crede și va fi botezat, va fi mântuit“.

Ev. Marcu, XVI, 15

După Invierea Sa și până la Înălțare. Iisus se arată de trei ori ucenicilor Săi. Întâi — pentru a face ca acești oameni, cari fiindcă erau oameni — să rămână în mod absolut convinși de scularea Sa din morți, și al doilea pentru a le da instrucțiuni de luptă și de acțiune.

Convingerea absolută era necesară. Convingerea absolută este necesară oricărui om, care stă să înceapă o acțiune, ea este necesară și în cursul acțiunii — până la atingerea scopului. Fiindcă se presupune, că o acțiune fără scop este o absurditate, după cum o acțiune care nu pornește din convingere rămâne o simplă mișcare fizică. „Roboții“ — oamenii automați și artificiali, produse ale industriei perfecte — vor desfășura acțiunea lor mecanică, acțiune fără credință. Așa dar, o acțiune presupune scop pentru a fi rațională și cere convingere — ca să fie dinamică. Aceste lucruri trebuia să le clarifice Iisus cu ucenicii Săi, pentru ei, și în vederea operei, ce urma să fie începută și realizată.

Cu atât mai mult Iisus a ținut să clarifice acest lucru, cu cât ucenicii Săi se îndoiseră de mai multe ori în divinitatea și misiunea Lui, iar Petru se lepădase în fața unei primejdii, care nu era încă dintre cele mai mari, — în plus — Iisus știa ce îi aștepta pe ucenici: prigoana, chinurile și moartea înspăimântătoare. În deosebire de ucenicii moderni ai lui Iisus, careiștii creștinismului, prinții Bisericii și toate categoriile de corupători ai spiritului creștin al creștinismului inițial, — ucenicii trebuiau să vadă cu ochii *moartea*, la care îi trimitea Iisus. Era „generația“ sacrificială. Sacrificială, dar și consacrată. Generațiile moderne de ucenici ai lui Iisus — nu sunt nici sacrificate și nici nu pot deveni consacrate; fiindcă nici una din ele, ca generație, *nu face creștinism sub perspectiva morții*, ci pa-

rodiază mai mult sau mai puțin artistic pe Iisus sub perspectiva câștigurilor pământești și cu convingerea absolută că vor fi realizate. Convingerea, în creștinismul modern — vreau să spun — în felul de viață creștinească de azi — slujește să-ți dea o mai mare forță de luptă și ingeniozitate de ipocrizie pentru a te înălța exact la acele înălțimi, de unde trebuie să coborîm, cum ne învață Iisus, pentru a ne putea urca uceniciei Lui. De sigur — există exemple de mare capacitate de sacrificiu printre „apostolii“ de astăzi ai lui Iisus, dar pe aceștia îi putem număra pe degete. Majoritatea — sunt lamentabile contrafăcături ai primelor originale, ai primilor ucenici și apostoli, cari nu pot avea cu Iisus decât raportul de contrast și beneficiul de câștig. Fiindcă dacă nu avem astăzi o umanitate creștină, deși creștinește este botezată, (afară de ceea ce nu s'a botezat încă) — înseamnă, că cineva este de vină, și de vină sunt apostolii lasi ai lui Iisus. Nu putea, prin urmare, să înceapă Iisus opera sa, operă de afirmare a ideii creștine, opera de cucerire a lumii prin divinitatea Sa, dacă echipa nu ar fi fost pregătită în mod desăvârșit pentru acest scop. Ii trebuia — cum am spus convingerea absolută. O mână de oameni încep Evanghelia, propovăduirea vestei celei bune și periculoase — vestea învierii lui Iisus — în lumea iudaică și română, propovăduire ce trebuia făcută în proporții universale. O acțiune în proporții „planetare“ — cum se zice astăzi acțiunii partidelor revoluționare, care pregătesc cucerirea universului prin revoluție. Puteau acești oameni —ucenicii lui Iisus, atât de slabi însă — să lucreze *planetar*, fără tăria convingerii absolute și hotărârea de a muri pentru Iisus? Apoi ucenicii trebuiau să fie ireproșabili de sufletește, ca să se scârbească Iisus de a fi pururea cu ei. Iisus trebuia să lucreze împreună cu ei și într'adevăr, apostolul Marcu spune că, „Domnul lucra împreună cu ei și întărea cuvântul, prin minunile, care îl însoțeau“. Insuccesul „apostolilor“ de azi ai lui Iisus se explică și prin absența lui Iisus în corpurile și sufletele acelor „sacerdoți“ cari excelează în arta de a se mânii și a se spurca în milioane de feluri. Cine dintre „apostolii“ de astăzi radiază creștinește, cum ni-i închipuim că au strălucit apostolii fără ghilemele ai lui Iisus? Cine va crede va izbuti în acțiunea sa — și cum va izbuti acțiunea sa — și cum va izbuti! „In numele Meu vor scoate dracii: vor vorbi în limbi noi; vor lua în mâini șerpi; dacă vor bea ceva de moarte, nu-i va vătăma; își vor pune mâinile peste bolnavi și bolnavii se vor însănătoși“. Ai fi în stare să mori de răs, dacă s'ar ivi cineva din „apostolii“ moderni ai lui Iisus, care să poată realiza o convingere și o voință atât de vie și dinamică, încât fapta lui să fie o minune. În materie de minuni, astăzi nu ceri mult „apostolului“ creștin decât să-ți dea, ție creștin modest care aștepți, perfecțiunile ilimitate, măcar oarecare curioșie, oarecare modestie și o oarecare atracție, pe care o degajează oamenii cinstiți.

Și de aceea, fiindcă lipsește convingerea care dă o certitudine de biruință — nu este nevoie să cădem în disperare.

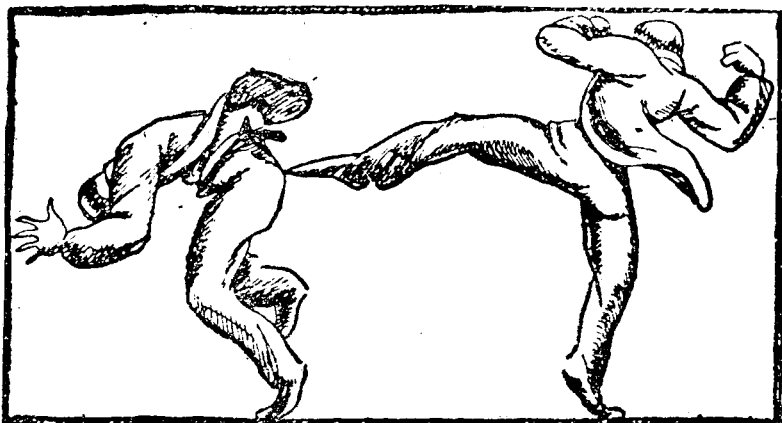
Dimpotrivă — un început bun de acțiune creștină este să credem că ea este posibilă. *Dar să credem puternic.* Aceasta este premiza spirituală a acțiunii creștine, care se va desfășura pe credința în posibilitatea și eficiența ei. Și astfel se poate ajunge să „ții șerpi vii în mână și să nu-ți fie frică de mușcătura lor“. Nu în felul, cum nu le este frică fahirilor indieni, ci în felul în care credința se înstăpânește pe firea ordonată și banală a lucrurilor din afară din noi.

Evangelizarea se reduce la neînfricoșare : „îndrăzniți, Eu am biruit lumea !“. Și înainte de învierea Sa, și după înviere, Iisus a mintește mereu ucenicilor că va trebui „să meargă“, și „să propovăduiască“, arătându-se pe sine în perfecția creștină.

Este bine să tragem concluzii imediate și curajoase din acest „mergeți și propovăduiți“ al lui Iisus. Este vorba, în primul rând, de Biserica noastră ortodoxă. Ea a mers și a propovăduit în cursul vieții istorice a poporului român.

Dar nu a propovăduit numai cu limba ; fiindcă în propovăduirea orală nu crede românul la infinit. Te crede într'un chip condescendent. Din amabilitate. Și amabilitatea nu este salvatoare. Amabilitatea nu are ce căuta în Biserica ortodoxă — și într'adevăr amabilitatea în ortodoxia noastră istorică a lipsit spre binele societății românești Biserica ortodoxă o Biserică de PILDUIRE. Preotul s'a încreștinat până în gradul de a deveni irezistibil prin atracția sa creștinească — și în această situație *nu* a avut multă nevoie de perorații. A fost atractivă, irezistibil atractivă prin viața sa. Și dacă nu a strâns șerpi — în sensul fahirilor, a gătit pe toți șerpii, cari s'au năpăstuit asupra poporului român și asupra inimii lui. *Biserica ortodoxă a cuprins ca o a doua atmosferă viața poporului nostru.* Eu, personal, încerc ca un simplu exercițiu de imaginație, să văd poporul român în afară de ortodoxie: și nu izbutesc ; după cum nu izbutesc să-mi reprezint triunghiul fără cele trei unghiuri, linia dreaptă — fără întindere, și orice corp — fără cele 3 dimensiuni, prin care îl constatăm empiric și ni-l imaginăm. *Ortodoxia, la poporul român, A FOST ȘI ESTE UNUL DIN ATRIBUTELE ROMANITĂȚII SALE.* Poporul român fără ortodoxie este poporul român împușinat în românitatea sa. Iată dar ce operă, ce minune a făcut Biserica ortodoxă cu acest popor : l-a impregnat cu ortodoxia sa, făcând din simțirea lui ortodoxă — substanța spirituală. Aceasta rămâne și de acum înainte scopul evangelizării în viața ortodoxiei noastre. Dar, pentru asta, e nevoie — evident — ca fiecare „apostol“ al lui Iisus să fie netăgăduit în plină acțiune creștină.

Gh. Dragoș

I n s e m n ă r i

LEGITIMISM ȘI REVIZIONISM. — După realizarea unirii Austriei cu Reichul, legitimismul habsburgic s'a lichidat în mod automat. Mai mulți prinți au fost arestați iar Otto de Habsburg uneltitor prin Europa pentru pretenziunile lui drepturi a fost dat în judecată pentru înaltă trădare.

Singur cancelarul Hitler putea rezolva problema aceasta într'un asemenea chip. El este un om din popor iar legitimismul a fost impopular. Legitimistii lucra prin ultimele resturi ale aristocrației decrepite care spera astfel să-și recapete vechile ei privilegii. Poporul austriac n'a fost legitimist deoarece domnia Habsburgilor a fost tot atât de departe de el ca și de celelalte popoare pe care le-a oprimat. Era deci cu totul normal ca un regim popular ca cel național socialist să lichideze pentru totdeauna legitimismul și să pregătească sancțiuni severe

pentru uneltirile lui cari în fond se îndreptau împotriva poporului.

Problema revizionismului maghiar se prezintă la fel ca și cea legitimistă. Este cunoscut faptul că revizionismul este agitat de aristocrația maghiară care vrea să-și recâștige pământurile împărțite țăranilor. Poporul nu se agită pentru revizionism. Numai aristocrația rugămintă umblă prin toată Europa și caută o solidaritate de clasă, în special în Anglia. Dacă Ungaria s'ar democratiza, problema revizionistă ar fi cu totul schimbată. Un fiu al poporului ca Hitler ar lichida revizionismul fiindcă el nu servește decât intereselor de clasă ale aristocrației maghiare.

Iată deci cum pot fi lichidate două probleme cari au produs oarecari agitații dela război încoace în țările Micii Înțelegeri. Când poporul este lăsat să se

rostească, toate agitațiile oficiale și problemele false dispar de la sine.

LEGEA PENTRU APARAREA STATULUI MAGHIAR. — Articolul 4 din legea pentru apărarea Statului maghiar de invazia evreiască spune că în sindicatul presei și al artiștilor nu se pot primi membri evrei decât în proporția de 20 la sută din totalul membrilor.

Articolul 5 dispune că în redacțiile ziarelor nu pot fi angajați gazetari evrei decât în aceeași proporție de 20 la sută.

Articolul 6 obligă ministerul Cuștelor și Artelor ca să stabilească proporția elementului evreesc în instituțiile artistice.

Articolul 7 autoriză corpurile avocațiale, ingierești și medicale să excludă din aceste corpuri pe evreii supra numerari cotei de 20 la sută din totalul membrilor.

Articolul 8 și cele următoare stabilește proporția evreilor de 20 la sută în toate întreprinderile fie de Stat, fie particulare.

Până la 8 Iulie c. legea aceasta trebuie să fie aplicată în întregime

ACTIVITATEA TINERETULUI POLON. — Zilele acestea, la Varșovia, a avut loc vizita oficială a delegațiilor studențimii germane „Reichsstudentenfuerung”. Reprezentanții au fost primiți de către „Uniunea universitară polonă de apropiere internațională (liga)”. Printre altele, studenții germani au avut o serie de discuții cu Liga în decursul cărora s'a stabilit organizarea, în vara a. c., a taberelor de vară polono-germane în Prusia Orientală (Germania) și în regiunea Wilno, din Polonia.

La Varșovia se află sediul bi-

roului de filme al „Confederației internaționale academice C. I. E.” (Confederation Internationale d'Etudiants), care lucrează actualmente, după strămutarea din Italia, în cadrele „Uniunii universitare de apropiere internațională liga”.

După o activitate de 2 luni se poate confirma progresul activității acestui birou.

De curând autoritățile italiene au oferit în mod gratuit pentru studenții polonezi câteva locuri la Universitatea de filme din noul oraș al Italiei fasciste *Vittoria*.

Relativ la această chestiune, la Varșovia, s'au înființat cursuri speciale pregătitoare de film, pentru studenți.

EXPOZIȚIA DELA LONDRA. Presa engleză a publicat numeroase reportajii elogioase asupra expoziției românești dela Londra, ceea ce constituie incontestabil un titlu de mândrie pentru noi.

Acest succes trebuie să fie o indicație asupra felului cum trebuie înțeleasă cunoașterea țării peste hotare. Ceea ce se numește propagandă, este în general mai puțin apreciat, deoarece ea ascunde de cele mai multe ori interese politice imediate și dispare odată cu ele. De aceea în locul propagandei se întrebunțează metoda cooperării spirituale și a cunoașterii reciproce, în ceea ce popoarele au mai prețios și mai permanent. Un popor se cunoaște prin civilizația lui, mai bine decât prin orice alt mijloc. Succesul pavilionului românesc la expoziția din Paris a făcut mai mult pentru cunoașterea României decât toată așa zisa pro-

pagandă a noastră în capitala Franței.

Stabilirea contactului spiritual între noi și celelalte țări prin intermediul atașajilor de presă activi și conștienți de misiunea lor — iată o cale de a ne ridica în stîmă și respectul străinătății.

„Nu este vorba de a iubi sau de a urî; este vorba de a înțelege” — a spus cu bună dreptate Spinoza. Înțelegerea unei țări se face prin ceea ce este stabil și permanent adică prin arta și civilizația ei. De aceea expoziția dela Londra a avut succes iar opera de propagandă politică așa de scump plătită, n'a avut nici unul.

ANIVERSAREA PRINȚULUI PAUL AL JUGOSLAVIEI. — În întreaga Jugoslavie s'a sărbătorit a patruzeci și cincea aniversare a A. S. Regale Principelui Regent Paul.

Figura distinsă a Prințului care prezidează cu atîta prestigiu și pricepere călăuzirea destinelor țării sale se reliefează luminos, printr'un complex de alese înșușiri, între cele mai de seamă personalități conducătoare ale Statelor europene.

Principele Regent Paul și-a făcut studiile în țară și în străinătate, în Apusul civilizației, de unde a știut să culeagă roadele bogate și alese ale culturii, artelor și științei, manifestându-se astfel, cu remarcabile lucrări și o intensă activitate, în domeniul intelectualității superioare și a frumosului sub aspecte variate.

Cărmuind cu adîncă pricepere și înalt tact diplomatic, treburile dinlăuntru țării sale, ca și re-

lațiile cu țările vecine și aliate, A. S. R. Principele Pașil al Jugoslaviei a dovedit neînterupt cât de strîns legat este cu întreg sufletul de realitățile profunde ale țării sale și cât de mult s'a confundat cu interesele superioare ale patriei cât și ale păcii și civilizației europene.

PROPAGANDA ROMANEASCA IN ESTONIA. — Din inițiativa d-lui Artur Hūus, consulul general al României din Tallinn, a luat ființă acum 2 ani, societatea culturală „Estono-Română” cu sediul în Capitala Estoniei, avînd ca președinte pe d-l Salter, ministrul Economiei Naționale, iar ca vicepreședinti pe d-nii Maddisoo, ministru adjunct de Interne și general Leesment; iar ca membrii numeroase personalități oficiale și culturale din eșta estoniană.

Cu ocazia ultimului turneu de propagandă făcut astă toamnă prin țările baltice de către compatrioata noastră, primadona Pia Igy, care a dat primul său concert de muzică românească al cărui succes a fost strălucit, d-sa a fost invitată de societatea culturală „Estono-Română” să mai dea un concert la Tallinn în seara zilei de 10 Mai.

Compatrioata noastră asigurându-și concursul orchestrei simfonice a postului de radio din Tallinn, care va fi condusă de maestrul Nicolai, a acceptat această invitație. Programul închinat în întregime muzicii și compozitorilor români cuprinde piese simfonice de Mihail Andricu; Constantin Lazăr și Savel Horgeag precum și arii și melodii populare de Andreescu Scheletti, Sabin Drăgoi, I. Borgovan, Mihail Andricu, Constantin Brăiloiu, D. Mihăilescu-Toscani și Tiberiu Brediccanu.

Concertul va avea loc Joi 10 Mai ora 1 și va fi difuzat de postul de radio Tallinn (Reval). După acest concert d-na Pia Igy va cânta și în trei reprezentații la Opera de Stat din Tallinn (Traviata, M-me Butterfly și Povestirile lui Hoffmann).

GAZETA FARMACIILOR. —

A apărut „Gazeta Farmaciilor, Laboratoarelor și Industriilor Chimico-Farmaceutice”, Nr. 36, pe Aprilie 1938, de sub direcțiunea d-lui Aurel Scurtu, și următorul sumar:

Cultura farmaceutică: Omagiul farmacistului Ion Michălcescu; Fédération Internationale Pharmaceutique; Réglementation de la responsabilité pharmaceutique (M. O. von Koritsanszky); Apele noastre minerale (Al. Volanschi); Societatea de Farmacie din Paris dela 1803—1938; Cooperativa Digitalis din Orăștie (2 ilustrațiuni din câmpul de cultură); Din istoria medicinei și farmaciei: Elogiu farmaciei din sec. al XVI-lea (dr. D. Paulian); De vorbă cu colegii: O lecție de etică profesională; Calendarul farmaceutic pe luna Mai; Noutăți etnobotanice românești; O farmacie băbească (Al. Borza); Institutul și Grădina Botanică din Cluj (ilustrațiuni); Publicațiuni științifice: (dări de seamă); Mișcarea științifică: dări de seamă; d. prof. I. Petrovici despre menirea profesorului (spicuiți dintr'o cuvântare);

Anchete internaționale: Farmacia în Rusia de astăzi; Actualități științifice și profesionale; Buletin bibliografic: Cărți și Reviste științifice; Lădița cu scrisori: Răspunsuri.

CONCURSURILE SOC. TINERIMEA ROMANA. — Au început, ca de obicei, și anul acesta concursurile Societății Tinerimea Română de sub președinția d-lui Nae Dumitrescu.

Cu acest prilej se sărbătorește șazececi de ani de activitate a societății care a știut, de atâta timp, să formeze o tradiție printre tinerele vârstare ale școlii românești.

Selectându-se, an cu an, cele mai bune elemente ale școlii secundare și universităților și aducându-le la o întrecere, se poate vedea întreg sufletul tineresc al țării și calitățile deosebite cu care sunt înzestrate, verificându-se totodată și pregătirea intelectuală cari li s'a dat prin învățământ, precum și lipsurile care s'ar putea înlătura cu timpul prin cunoașterea amănunțită a unui tablou general din întreaga țară.

Concursurile Societății Tinerimea Română se desfășoară astfel, cu deosebită semnificație pentru activitatea îndelungată care își sărbătorește șase decenii de strădanie și biruință.

Se cuvine, așa dar, să exprimăm toată lauda și să dăm de exemplu această manifestare curată de stimulare și cunoaștere a energiilor tinerești ale școlii noastre.